

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0080

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Datum uitspraak	31 januari 2025
Klacht van	De consument
Tegen	flatexDEGIRO Bank AG, mede gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Bepalingen in de Voorwaarden Beleggingsdiensten, het Acceptatieformulier Lijfrenterekening en de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening

Samenvatting

Verzoek om overboeking van fondsparticipaties van beleggingsrekening naar lijfrente-rekening. Op grond van de voorwaarden is de broker daartoe niet verplicht.

1. Procedure

- 1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de ingediende stukken. Het gaat om het klachtformulier met bijlagen, het verweerschrift, DeGiro's brief van 28 oktober 2024 en de reactie van de consument van 30 januari 2025.
- 1.2 Een mondelinge behandeling is naar het oordeel van de commissie niet nodig. De zaak zal daarom op basis van de stukken worden beslist.
- 1.3 De consument en DeGiro hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft twee rekeningen bij DeGiro: een beleggingsrekening en een rekening die de consument aanduidt als een 'pensioenbeleggingsrekening' en die in de documentatie van DeGiro een 'lijfrenterekening' wordt genoemd (hierna: de lijfrenterekening).¹

¹ Zie daarvoor de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening in de bijlage bij deze uitspraak. Dit type rekening wordt daar omschreven als een rekening waarop 'u op fiscaal vriendelijke wijze kunt beleggen binnen de wettelijke regels die gelden voor Lijfrenterekeningen'.

- 2.2 Op de beleggingsrekening zijn de Voorwaarden Beleggingsdiensten van toepassing en op de lijfrenterekening het Acceptatieformulier Beleggingsdiensten Lijfrenterekening Profiel Custody (hierna: het Acceptatieformulier Lijfrenterekening) en de Additionele Voorwaarden en Informatie Lijfrenterekening (hierna: de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening). De relevante bepalingen daarin staan in de bijlage bij deze uitspraak.
- 2.3 Op beide rekeningen heeft de consument belegd in het fonds GS EUR DEELN FD (hierna: het fonds).
- 2.4 Op 17 november 2023, in een telefoongesprek met de service desk, heeft de consument gevraagd of hij participaties in het fonds kon overboeken van zijn beleggingsrekening naar de lijfrenterekening. De medewerker van de service desk heeft gezegd dat dit niet mogelijk was, maar dat de consument de participaties wel kon verkopen en vervolgens de verkoop-opbrengst op de lijfrenterekening kon storten en op die rekening dezelfde fondsparticipaties kon aankopen. De consument heeft opgemerkt dat hij als fiscaal jurist dit kan beoordelen en dat de mededeling dat hij niet kon overboeken volgens hem onjuist was.
- 2.5 Na dit telefoongesprek heeft de medewerker van de service desk navraag gedaan bij DeGiro's fiscale afdeling. Van die afdeling kreeg hij het antwoord dat pensioenportefeuilles bij DeGiro niet zijn ingericht op zulke overboekingen, die bovendien problemen bij rapportages kunnen veroorzaken. De medewerker heeft dit doorgegeven aan de consument.
- 2.6 De consument was het niet eens met deze gang van zaken en heeft daarom zijn portefeuille op de beleggingsrekening geliquideerd. Een deel van de beleggingen heeft hij overgeboekt naar een rekening elders. Verder heeft hij 1.004 participaties in het fonds verkocht voor een prijs van € 24,68 per stuk. Vervolgens heeft hij op de lijfrenterekening 971 participaties in het fonds gekocht voor een prijs van € 25,62 per stuk.
- 2.7 De consument heeft een print overgelegd met een tekst die op DeGiro's website staat:

Kan ik aandelen schenken aan een vriend of familielid? (...)

Bij DeGiro is het helaas niet mogelijk om aandelen over te zetten naar accounts van andere personen. Voor het verwerken van een overboeking dient de tenaamstelling bij zowel de ontvangende als de versturende partij hetzelfde te zijn.

Klacht, vordering en verweer

- 2.8 De consument vordert dat DeGiro wordt veroordeeld tot schadevergoeding. In zijn klacht noemt hij een schadebedrag van € 940,-, te vermeerderen met wettelijke rente. De vordering berust op de stelling dat DeGiro niet had mogen weigeren het verzoek om overboeking van participaties naar de lijfrenterekening uit te voeren.
- 2.9 DeGiro heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 Het gaat hier om een verzoek tot overboeking van fondsparticipaties van een beleggingsrekening naar een lijfrenterekening. Volgens de consument had DeGiro dit verzoek moeten uitvoeren. De tenaamstelling van beide rekeningen was immers gelijk, zodat voldaan was aan het vereiste dat DeGiro op haar website noemt. Verder stelt DeGiro volgens de consument ten onrechte dat zulke overboekingen tot fiscale complicaties kunnen leiden. DeGiro voert aan dat haar verplichtingen zijn omschreven in de voorwaarden geldend voor de cliëntovereenkomst. Een verplichting tot overboeking van effecten naar een lijfrenterekening staat daar niet in. Verder zijn aan een dergelijke overboeking fiscale risico's verbonden. Bovendien zijn DeGiro's systemen zo ingericht dat in rapportages aan de fiscus alleen geldstortingen automatisch worden meegenomen. Dit betekent dat een complexe systeemwijziging vereist zou zijn om een storting in bijvoorbeeld aandelen uit te voeren, aldus DeGiro.
- 3.2 Beoordeeld moet worden of de tekst op de website (zie 2.7 hiervoor) meebrengt dat DeGiro het verzoek had moeten uitvoeren omdat de tekst, aldus de consument, suggereert dat een dergelijke overboeking mogelijk is. Naar het oordeel van de commissie is dat niet zo. In de tekst op de website gaat het om een andere situatie, namelijk die waarin een klant beleggingen van zijn eigen rekening wil overboeken naar een rekening van iemand anders, bijvoorbeeld een vriend of familielid. Op de website staat dat dit niet kan omdat de tenaamstelling van beide rekeningen dezelfde moet zijn. Die mededeling kan worden begrepen als een mededeling over de vereisten geldend voor een overboeking tussen reguliere beleggingsrekeningen. Daarmee is echter nog geen uitsluitel gegeven over de situatie die zich hier voordoet, namelijk een overboeking van beleggingen naar een ander type rekening zoals een lijfrenterekening. De tekst op de website was dus onvoldoende grond om aan te nemen dat de gewenste overboeking mogelijk was.
- 3.3 Verder is van belang of DeGiro op grond van de toepasselijke voorwaarden het verzoek van de consument had moeten uitvoeren. De commissie constateert dat dit niet is gebleken. In de Voorwaarden Beleggingsdiensten, het Acceptatieformulier Lijfrenterekening en de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening staan geen bepalingen die DeGiro daartoe verplichten. Bovendien bevatten de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening een aantal bepalingen over stortingen, maar daarin gaat het steeds om bedragen in geld en wordt een overboeking van beleggingen nergens genoemd.

Zie bijvoorbeeld artikel 4.1 ('Geld dat u stort'), artikel 4.2 ('de bedragen die u stort'), artikel 4.3 ('U mag een lijfrente storting alleen aftrekken in het jaar dat u het (...) bedrag naar uw (...) Lijfrenterekening heeft overgemaakt'), artikel 4.4 ('Ook voor reserveringsruimte geldt dat het gestorte bedrag alleen mag worden afgetrokken in het jaar dat u dit bedrag naar uw (...) Lijfrenterekening heeft overgemaakt'), artikel 4.6 ('Vermogen opbouwen op een Lijfrente-rekening is beperkt mogelijk zonder dat u daarbij gebruik maakt van het recht om het gestorte bedrag af te trekken voor de inkomstenbelasting') en artikel 7.3 ('Wanneer u bij een andere dienstverlener al een lijfrenteproduct heeft (...) is het in principe mogelijk het saldo daarvan te laten overboeken naar de (...) Lijfrenterekening').

- 3.4 Gezien het voorgaande is niet gebleken dat DeGiro verplicht was het verzoek van de consument te honoreren en de overboeking uit te voeren. Buiten beschouwing kan daarom blijven of DeGiro bij uitvoering van deze overboeking risico zou lopen op overtreding van fiscale regelgeving. Zelfs als het fiscaal mogelijk zou zijn een storting op een lijfrente in aandelen te doen, dan nog staat het DeGiro vrij haar product zo vorm te geven dat het bij haar systemen en risicobereidheid past. Wel had DeGiro, in de interne klachtprocedure en in de procedure bij Kifid, meer inzicht in de fiscale risico's kunnen geven. Het is daarom begrijpelijk dat dit bij de consument vragen opriep en reden was voor het indienen van een klacht. Wegens 3.1 tot en met 3.3 hiervoor kan dit echter niet tot toewijzing van de vordering leiden.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen de uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement staat dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van de uitspraak. Meer informatie over beroep instellen vindt u op www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending kunt u verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam of datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de commissie niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Bepalingen in de Voorwaarden Beleggingsdiensten, het Acceptatieformulier Lijfrenterekening en de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening

In de Voorwaarden Beleggingsdiensten staat:

(...)

9.3 Portefeuilleoverdrachten

Op verzoek van de Cliënt – en na ontvangst van alle nodige informatie – zal DeGiro haar uiterste best doen om Financiële Instrumenten vanuit het Saldo over te boeken naar een rekening op naam van de Cliënt buiten DeGiro. (...)

In het Acceptatieformulier Lijfrenterekening staat:

(...)

Door ondertekening van dit Acceptatieformulier (...) geeft Cliënt aan dat Cliënt wenst te beleggen op een Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening. Lijfrenterekening is een fiscaal begrip waarbij onder nadere voorwaarden en beperkingen fiscale voordelen gelden. De Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is een Persoonlijke Pagina waarop DeGiro beleggen in lijn met de regels voor de Lijfrenterekening mogelijk maakt en waarop door DeGiro tegen een vergoeding standaard enkele aanvullende diensten worden verleend. Op de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is om deze reden in aanvulling op en waar van toepassing in afwijking van de verdere tekst van de Cliëntovereenkomst het document Additionele voorwaarden en informatie Lijfrenterekening van toepassing.

(...)

In de Additionele Voorwaarden Lijfrenterekening staat:

(...)

4.1 Algemeen

De DeGiro Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is een Persoonlijke Pagina waar (...) u op fiscaal vriendelijke wijze kunt beleggen binnen de wettelijke regels die gelden voor Lijfrenterekeningen. Geld dat u stort op de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is vanaf dat moment geblokkeerd. Het opgebouwde vermogen dient u later te gebruiken voor de aankoop van een 'oudedagslijfrente' of 'nabestaandenlijfrente' of in termijnen aan uzelf uit te laten keren.

4.2 Uitstel van inkomstenbelasting

Het is (...) mogelijk om de bedragen die u stort, voor de inkomstenbelasting van uw inkomen af te trekken. U mag dan per jaar niet meer storten dan uw jaarruimte en / of uw reserveringsruimte. Wanneer u hiervan gebruik maakt (...) moet er wel later, wanneer u het geld weer opneemt of uit laat keren inkomstenbelasting over de uitbetaalde bedragen worden voldaan. Op deze wijze is het mogelijk om het betalen van inkomstenbelasting uit te stellen tot later.

4.3 Jaarruimte

Jaarruimte is het maximale bedrag dat u als u in een bepaald jaar niet voldoende pensioen hebt opgebouwd (...) als lijfrente storting mag aftrekken van uw inkomen om een tekort in uw pensioenopbouw aan te vullen. U mag een lijfrente storting alleen aftrekken in het jaar dat u het betreffende bedrag naar uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening heeft overgemaakt. (...)

4.4 Reserveringsruimte

Reserveringsruimte is de optelsom van niet gebruikte jaarruimten van de afgelopen zeven jaar. Ook voor reserveringsruimte geldt dat het gestorte bedrag alleen mag worden afgetrokken in het jaar dat u dit bedrag naar uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening heeft overgemaakt.

(...)

4.6 Storten zonder aftrek

Vermogen opbouwen op een Lijfrenterekening is beperkt mogelijk zonder dat u (...) gebruik maakt van het recht om het gestorte bedrag af te trekken voor de inkomstenbelasting. Bij het berekenen van de verschuldigde belasting in de uitkeringsfase mag rekening gehouden worden met maximaal EUR 2.269,= niet afgetrokken storting per jaar.

(...)

7. Giraal Tegoed

7.1 Geblokkeerd

Het Giraal Tegoed van uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is geblokkeerd. Dat geldt dus zowel voor de bedragen die u heeft gestort als voor behaald rendement en ontvangen inkomsten zoals dividend.

(...)

7.3 Overboeken van het saldo van een ander lijfrenteproduct

Wanneer u bij een andere dienstverlener al een lijfrenteproduct heeft (een lijfrente-verzekering, een lijfrentespaarrekening, een Lijfrenterekening of een lijfrente-beleggingsrecht), dan is het in principe mogelijk het saldo daarvan te laten overboeken naar de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening. Bespreek dit met de andere dienstverlener of met uw fiscaal adviseur.

7.4 Overboeken van uw Giraal Tegoed tijdens de opbouwfase

Tijdens de opbouwfase is het mogelijk om het Giraal Tegoed van uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening over te laten boeken naar een andere dienstverlener.

(...)

7.5 Wegboeken van uw Giraal Tegoed bij het ingaan van de uitkeringsfase

Uiterlijk op 31 december van het vijfde jaar nadat u de AOW-leeftijd heeft bereikt moet het Giraal Tegoed van uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening zijn overgeboekt naar de door u voor de uitkeringsfase gekozen dienstverlener. DeGiro rekent voor het overboeken een vergoeding. De hoogte daarvan kunt u vinden in het document Tarieven in de Nadere Informatie Beleggingsdiensten.

7.6 Teveel gestort

Het saldo van uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is geblokkeerd. Zowel voor u als voor DeGiro. Er kan niet zomaar saldo van worden weggeboekt. Wanneer u onverhoopt teveel geld naar de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening heeft geboekt, dan kan DeGiro het teveel gestorte bedrag op uw verzoek binnen drie maanden van uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening wegboeken zonder fiscale consequenties. Na die periode kan dat uitsluitend met schriftelijke toestemming van de Belastingdienst.

(...)